

PINSERI

Jalostuksen tavoiteohjelma 2007-2012

Hyväksytty Pinsereit ry:n syyskokouksessa 2005,
SSPK:n keskusjärjestökokouksessa 2006 ja Suomen
Kennelliitossa 2006.

Pinserin jalostuksen tavoiteohjelma vuosille 2007-2012

Hyväksytty Pinsarit ry:n syyskokouksessa 12.11.2005

Käsiteltäväksi Suomen Snautseri-Pinseri-Keskusjärjestön yleiskokouksessa keväällä 2006

Käsiteltäväksi Suomen Kennelliiton jalostustieteellisessä toimikunnassa 2006

SISÄLTÖ

1. Yhteenveto.....	4
2. Rodun tausta.....	6
2.1 Pinserin alkuperä.....	6
2.2 Pinseri Suomessa.....	9
2.3 Pinseri muissa maissa.....	14
3. Rotujärjestöorganisaatio ja sen historia.....	16
4. Rodun nykytilanne.....	16
4.1 Populaation koko ja rakenne.....	17
4.1.1 Rekisteröinnit.....	19
4.1.2 Tehollinen populaatiokoko.....	21
4.1.3 Sukusiitosasteen kehitys.....	21
4.1.4 Jälkeläistilastot.....	28
4.1.4.1 Jalostukseen käytetyt urokset.....	34
4.1.4.2 Jalostukseen käytetyt nartut.....	35
4.1.5 Pinseri-snautseriristeytys.....	37
4.1.7 Yhteenvetoa ja johtopäätöksiä populaatiosta.....	37
4.2 Terveys.....	39
4.2.1 Silmätaudit.....	40
4.2.2 Lonkaniveldysplasia.....	41
4.2.3 Kyynärniveldysplasia ja patellaluksaatio.....	42
4.2.4 Muita tiedossa olevia sairauksia.....	44
4.2.5 Lisääntyminen.....	45
4.2.6 Terveystilanne muissa maissa.....	45
4.3 Luonne ja käyttöominaisuudet.....	46
4.3.1 Suomalaisen luonnetestin esittely.....	46
4.3.1 Pinsereiden luonnetestien tulokset.....	50
4.3.2 Luonnetestitulosten tulkintaa ja johtopäätöksiä.....	50
4.3.3 Luonnekyselyn tulokset.....	50
4.3.4 Pinseri käyttökoirana.....	52
4.3.5 Ruotsin luonnetuloksia.....	54
4.4 Ulkomuoto.....	56
4.4.1 Rotumääritelmä.....	56
4.4.2 Rotumääritelman tulkintaohje.....	59
4.4.3 Jalostustarkastukset.....	67
4.4.4 Näyttelytulokset.....	68
4.5 SWOT-analyysi pinserin nykytilasta Suomessa.....	69
5. Yhteenveto aiemman tavoiteohjelman toteutumisesta.....	72

6. Jalostuksen painopistealueet 2007 – 2012.....	74
6.1 Visio.....	75
6.2 Strategia ja päätavoitteet.....	75
6.2.1 Populaation koko ja rakenne.....	75
6.2.2 Terveys.....	76
6.3.3 Luonne.....	76
6.3.4 Ulkomuoto.....	77
6.3 Varautuminen ongelmiin.....	78
7. Toimenpideohjelma 2007 – 2012.....	79
8. Toimenpideohjelman seuranta.....	80
8.1 Strategisten tavoitteiden saavuttaminen.....	80
8.2 Päämäärien saavuttaminen.....	80
LÄHTEET.....	82

Työryhmä:
Niina Suhonen
Laura Vilamo-Salmi
Saana Lehtonen (pinseri käyttökoirana)

1. Yhteenveto

Pinseri on kautta aikojen ollut niin Suomessa kuin muuallakin maailmassa harvinainen rotu. Se ei ole koskaan saavuttanut vastaavaa suosiota kuin pienempi muunnos kääpiöpinseri tai eri kokoiset snautserit. Kasvattajia on niin Suomessa kuin maailmanlaajuisestikin vähän, ja vuosittaiset rekisteröintimäärät jäävät saatavilla olevien tietojen mukaan rodun kotimaata Saksaa lukuunottamatta alle sataan yksilöön vuodessa joka maassa.

Rodun geenipooli on lisäksi maailmanlaajuisesti suppea, koska rotu oli vähällä kuolla sukupuuttoon toisen maailmasodan aikana ja se elvytettiin 1950-luvulla viidestä kantakoirasta, kahdesta pinseristä ja kolmesta kääpiöpinseristä. Kannan rakentamisessa on mm. Ranskassa käytetty myös pippuri-suolan värisiä snautsereita ja entisessä Itä-Saksassa dobermannia.

Suomalaiset pinsirit polveutuvat 1960-luvun saksalaisista kantakoirista. Myöhemmin materiaalia on tuotettu myös muualta, mutta mitään täysin uutta verilinjaa ei ole pystytty tuottamaan edellä mainituista syistä. Rekisteröinnit ovat pysytelleet kautta aikojen keskimäärin 60 pennun vuosimäärissä. Rodun kasvattajamäärä on aina ollut pieni, keskimäärin vain 2-4 aktiivista kasvattajaa, joten populaation koko ei oleellisesti kasva ellei kasvattajia saada lisää. Suomalaisen pinseripopulaation koko on kymmenen vuoden eliniällä laskettuna noin 600 yksilöä. Jalostukseen on käytetty viimeisten kymmen vuoden aikana noin 140 koiraa, jotka ovat suurelta osin lähisukulaisia keskenään, eli tehollinen populaatio on todellisuudessa huomattavasti tätä pienempi.

Yhteenvetona suomalaisen pinseripopulaation nykytilasta voidaan kuitenkin todeta, että pieneen kantaan nähden populaation kehityssuunta on ollut myönteinen. Viidellä polvella laskettuna pinserin sukusiitosprosentti on laskenut nopeasti alkuaikojen lähes 20 prosentista ja jää alle neljään prosenttiin kahdessa viimeisimmässä sukupolvessa. Tämä on kuitenkin korkeahko luku koko kannalle, suositus on ettei se saisi ylittää 1-2 prosenttia.

Tuontikoirat, ulkomaisten koirien käyttö ja snautseri-pinseri-risteytys ovat omalta osaltaan madaltaneet kannan sukusiitosastetta, mutta vieraan materiaalin yhdistäminen vain olemassa olevaan kantaan ei ole kestävä ratkaisu. Yhdistämällä tuontikoiria keskenään saataisiin muutamassa sukupolvessa luotua uusia linjoja, joita voitaisiin yhdistää suunnitelmallisesti vanhoihin linjoihimme. Tämä tietysti edellyttää tiivistä yhteistyötä jalostustoimikunnan ja kasvattajien kesken sekä kasvattajien yhteisvastuullista asennetta rotua kohtaan.

Pieni populaatio huomioon ottaen rotu on hämmästyttävän terve. Merkittävin perinnöllinen sairaus on kaihi (HC), jota esiintyy noin 15 % tutkituista koirista. Valtaosa kannasta on oletettavasti kuitenkin taudin kantajia. Tähän mennessä kaihimuodot ovat onneksi valtaosaltaan keskivaikeita, vain muutamalla koiralla kaihi on edennyt niin pitkälle, että se on vaikuttanut koirien näköön. Tulevaisuudessa on mahdollisesti saatavilla geenitesti kantajien tunnistamiseksi, mutta tällä hetkellä ainoa mahdollisuus on tutkia mahdollisimman suuri määrä koiria ja käyttää jalostukseen vain terveitä koiria sekä välttää riskiyhdistelmiä. Lieviä lonkkavikoja (C) esiintyy noin 8 prosentilla tutkituista koirista, mutta näistä ei jalostustoimikunnan tietojen mukaan ole ollut haittaa koiran normaalille elämälle.

Koiranomistajan kannalta keskeisimmät terveysongelmat ovat toisaalla. Noin joka neljäs pentu saa neurologisia oireita ensimmäisestä penikkatautirokotteesta ja lähes joka toinen nuori pinseri kärsii halkeilevista ja verta vuotavista korvanlehdistä. Nämä ongelmat ovat niin yleisiä kannassa, että niitä tuskin saadaan koskaan kitkettyä pois. Riskiyhdistelmiä on rokotusoireiden osalta jalostuksessa vältetty jo pitkään, mutta jatkossa tulee panostaa myös aktiivisempaan tiedottamiseen ongelmista sekä korvaongelman hoitokeinojen selvittämiseen.

Tässä jalostuksen tavoiteohjelmassa on asetettu konkreettiset tavoitteet populaation kehittymiselle, terveydelle, luonteelle ja ulkomuodolle. Tavoitteet kulminoituvat ennen muuta populaatiokoon, ja erityisesti tehollisen populaatiokoon kasvattamiseen riittävän geneettisen muuntelun turvaamiseksi. Jalostuskoirille on ensimmäistä kertaa asetettu kiintiöitä, jotta yksittäisten koirien jälkeläismäärät eivät nousisi liian suuriksi ja jalostuskäyttöön saataisiin tasaisemmin materiaalia eri pentueista. Myös jalostusyhdistelmien suunnitteluun on asetettu mittareita, mm. maksimiraja sukusiitosprosentille.